

Gizakia

Pertsona bat, etorkizun bat
Una persona, un futuro

GIZAKIA ZENBAKITAN

2021

I. JARDUERAREN ERAGINA

2021 pixkanaka normaltasunera itzultzeko urtea izan da. Arreta-zifrei dagokienez, COVID-19ari **lotutako osasun-neurri batzuk mantentzearen ondoriozko zailtasunekin**, pandemiaren aurreko arreta-zifren erreperazioaz hitz egin daiteke. Hala, **jarduera globala % +19,12 hazi da, eta 8.864 langilerekin lan egin da urtean zehar.**

Hobekuntza nabarmen hori gertatu da **taldeko jarduera eta kanpoalderako tailer gehienak** berreskuratu direlako (konfinamenduek eta bajek eragindako zailtasun logikoekin); izan ere, +%36,10 handitu dira 2020arekin alderatuta. Bestalde, **banakako arreta** 2020aren oso antzeko zifretan mantendu da, eta jaitsiera txiki bat izan da (-%1,96), **familia-taldeekin lan egiteko zailtasunei lotuta**, eta, batez ere, iragan urtean polizio-egunen zati bat desagertu zelako.

Hala eta guztiz ere, **2021ak agerian uzten du arreta-eskaerak gora** egin duela, **bai adikzioengatik, bai nerabezaroan arrisku-portaerei arreta emateagatik.** Eta nabarmen nabarmentzen dira **genero-indarkeria eta harreman toxikoak** prebenitzeko ildo berrietan eskariaren gorakada, baita jokoari arreta ematekoan ere, **nerabeen arloko lanaren** barruan gorakada nabarmena izan baitute.

ESTIBALIZ BARRON PARDO
ZUZENDARIA

II. PRESTAKUNTZA- ETA SENTSIBILIZAZIO-EKINTZAK

2020an jarduerak nabarmen behera egin du, uda igaro arte ikastetxeetan ekintzak garatzea ia eragotzi zuten erabateko konfinamenduen ondorioz; 2021ean, berriz, aurrez aurreko **eskola-jarduerari ekitea lortu** da, eta, horrekin batera, **prebentzio-tailerak eta sentsibilizazio-ekintzak garatzea**, batez ere aisialdiarekin eta kirolarekin lotutako ikastetxeekin eta erakundeekin garatzen ditugunak.

Nabarmentzekoa da zenbat pertsona iritsi diren: **5.610 pertsona 2021ean** (+%36,10), 78 Gizakiaren boluntariotzarekin lotuta eta **5.532 sentsibilizazio-tailer eta -ekintzekin**. Horrek esan nahi du +%37,10eko igoera izan dela tailerretan, eta -%10,34ko beherakada boluntariotzan.

Irakaskuntza-jarduera berreskuratu den bitartean – Ikasgelak ixtea edo saio batzuetara klasearen zati handi bat falta izatea eragiten zuten koronabirus-olatuei lotutako zailtasun eta oztopo guztiekin –, boluntariotza-jarduera dezente geldituago mantendu da, boluntariotzan gutxiago sartu dira eta aspalditik laguntzen zuten adinekoak agurtu dira, eta osasun-egoerarekin, badaezpada ere, laguntza-lana zaildu zaie.

Sentsibilizazio-tailerren eta -ekintzen ildoan, Bilbon garatutako jarduera mantendu da, adikzioak prebenitzeko udal-programaren barruan bigarren hezkuntzako eta batxilergoko ikastetxeetan, Etorkintzarekin lankidetzan, **adikzioetan espezializatutako erakundeak** diren aldetik. Urte honetan, **tailerretan erabiltzen diren materialak eta edukiak eguneratzeaz gain, nerabeen arteko harreman toxikoei eta genero-indarkeriaren prebentzioari buruzko sentsibilizazio-tailer eta -hitzaldi** berriak egin dira, bai eta apustudun jokoari eta teknologiarri lotutako portaera problematikoei buruzko material eta saio berriak ere. Horiek guztiak harrera oso ona izan duten hainbat zentro eta erakunderi eskaini zaizkie, gazteekin lan egiten duten familien eta profesionalen artean gai horiekiko dagoen kezka berretsiz.

III. ARRETA PERTSONALIZATUA

Zuzeneko arretako esku-hartzea

Esan daiteke 2021a **finkatze-urtea** izan dela, hainbat fronte eta ziurgabetasun-elementurekin; hala ere, argi utzi dute lanean jarraitu behar dela eta Fundazioak dituen arazoei erantzun behar zaiela: **adikzioei, nerabezaroan arazoak prebenitzeari eta lan-merkatuan sartzeari.**

Aurten eskaini duen agertoki bereziak hainbat modutan – Guztiak desberdinak – Eragin dio **Fundazioaren lan-ildo** bakoitzari. Hori dela eta, nahiz eta jaitsiera txiki bat izan (-% 1,96koa), urtearen irakurketa zerbitzuen sendotzeari buruzkoa da, baita komunitate-loturaren hobekuntzari buruzkoa ere.

Hala erakusten du **nerabeei arreta emateko ildoan** izan den gorakada handiak, % 13 igo baita (artatutako 377 pertsonatik 425era igaro da) eta, gazteen kasuan, arloko programetan sartu diren pertsonen kopurua % 30 igo baita. Gorakada hori **arazo larriagoei** lotuta dago, horietako asko pandemiak elikatuak eta nolabaiteko normaltasunera itzultzearekin batera **modu kezkagarrian nabarmendu direnak**. Kontsumo-arazo larriak, baina baita hirugarrenen eta haien aurkako indarkeria-arazoak ere, **esku hartzeko taldearen prestakuntza eta esperientzia handiari esker artatu ahal izan direnak.**

Bestalde, **mendekotasunen lerroak** erakusten duen beherakada txikia lotuta dago 2020an kiroldegietako jarduera desagertzearekin; izan ere, esku-hartze asko egin ziren, eta ez zuten jarraipenik izango gerora. Hala ere, **jaitsiera hori konpentsatu egin da arloko beste zerbitzu batzuetako arretaren igoerarekin**. Izan ere, mendekotasunen kasuan, **tratamendua jasotzeko eskaerek gora egin dute pandemiaren denboraldi gogorraren ondoren**. Familiekiko jardueran eragin handia izan du familia anitzeko talde batzuk egiteko zailtasunak; izan ere, talde horiek, kasu askotan, programan sartzeko deialdi-gune gisa balio zuten. Jaitsiera hori lotuta dago bai familien sarrera txikiagoarekin, bai 2020an egiteke geratu ziren altekin; urte horretan, familia batzuk arreta-prozesuan geratu ziren, baina jarduera berreskuratzearekin prozesutik askatu ziren. **Erronka da topaguneari berrekin ahal izatea, COVID delakoak etendako prozesuak berrabiarazi eta berrabiarazi ahal izateko.**

Bestalde, **enpleguaren arloan** ere beherakada bat erregistratu da, eta horrek ez du zerikusirik eskaera txikiagoarekin, baizik eta **Lanbiderentzako orientazio-ekintzak amaitzearekin eta orientazio-ekintzei estaldura emango** zien hitzarmenik ez dagoen aldi batekin (beraz, bideratzeekin), orientazio-deialdi berriak indarrean jarri arte. **Gizakiako beste eremu batzuetan** prozesuan dauden biztanleentzako jarduerari eutsi bazaio ere, **Lanbidek ematen duen sarrera-fluxua nabarmendu da aurten artatutako pertsonen guztizko kopuruaren beherakada horretan.**

IV. ARRETAREN IRISMENA

ATENTZIO ZUZENA

8864

Banakako eta taldeko esku-hartzea

 5230 3634

MENDEKOTASUNEN ARRETA

1575

Mendekotasunak dituzten pertsonak

 870 172 1042

Mendekotasunak dituzten pertsonen senideak

 121 281 402

Arreta komunitarioan mendekotasunak dituzten pertsonak

 127 4 131

BIZTANLERIA OROKORRA

Prestakuntza, aholkularitza eta sentsibilizazioa

5610

NERABEENTZAKO ARRETA

425

Nerabeentzako arreta

 80 49 **129**

Nerabeen familiak

 118 178 **296**

LANERATZEA **1254**

Artatutako pertsonak. Kasuak

 593 661 **1254**

Kontaktatutako enpresak **132**

Prestakuntza-ekintzak **37**

V. JARDUERA ETA ZERBITZU BERRIAK

2020an hasitako garapen berrien arretaren berreskurapen eta sendotze urtea izan da 2021, **pandemiaren ondoren identifikatutako premia emergenteei erantzutea ahalbidetu duena.**

Gainera, barne-lan handiko urtea izan da, proiektuen, **espazioen eta informazio-sistemen formulazioa hobetzeari lotuta.** Ematen dugun arretaren kalitatea eta kasuak diagnostikatzeko eta kudeatzeko eta kudeaketa-erabakiak hartzeko erabiltzen den informazioaren kalitatea hobetzea bilatzen duten ekintzak.

Urtean nabarmenduko genituzkeen gertakari garrantzitsuenen artean honako hauek daude:

- Urtea hasteko, **Estibaliz Barron Gizakia Fundazioako zuzendariari 2020ko Bilboko Ilustrea** saria eman genion, Bilboko pertsona ahulenei elkartasuna eta laguntza emateko balioekin duen konpromisoagatik. Sari hori lotuta dago pandemiaren etaparik gogorrean Gizakiaren unitate mugikorrek kiroldegietan egindako lan guztiarekin. **Erdu Proiektuaren** ernamuina izan zen lan hori, eta 2021ean jarraitu du.
- **Erdu Proiektuaren** jarraipena. **Eusko Jaurlaritzako Gizarte Politiketako Zuzendaritzaren laguntzarekin**, Erdu proiektuari eutsi ahal izan zaio. Proiektu horrek **hurbileko arreta soziosanitario espezializatua eskaintzen die komunitate-eremuan adikzio- eta osasun mentaleko arazoak dituztenei**, bazterkeria-egoeran daudenei edo egoera hori pairatzeko arrisku larrian daudenei, loturarik gabe daudenei edo dauden baliabide publikoetara iristeko eta haiekin lotura izateko arazo larriak dituztenei. Proiektu horri esker, pertsona horietako asko ikusarazi eta lotu ahal izan dira, **eta zubi-lana egin da gizarte- eta osasun-zerbitzuen euskal sistemarako.**

Eta hori guztia **misioa eta kezka partekatzen ditugun beste erakunde batzuekin lankidetzan eta aliantzan** oinarrituta. **Adikzioetan, prebentzioan edo enpleguan** dauden erronkei banan-banan aurre egitea ezinezkoa dela onartuta, baina ahaleginak batuta, eztabaida-mahaietan eta administrazioen agendetan lagun ditugun **pertsonen bizitzan kezkatzeko eta eragiten duten gaiak jartzea** lor dezakegula onartuta.

- **Elkar Eginez sarien barruan, Erdur proiektua adikzioen arloko jardunbide egokitzat aitortzea**, pandemiaren garaian egindako lana eta proiektua sustatu duten 4 erakundeek erakutsi duten lankidetzaren eredu balioetsiz. **Gotzone Sagardui Osasuneko sailburuak eman zuen saria, Bilboko Zabalguneako Gizarte Etxean egindako ekitaldi batean.**
- **Nerabezaroan jokoak eta genero-indarkeria prebenitzeko material eta tailer berriak** garatzea. **Joko- eta genero-indarkeriako programen hedapenaren barruan**, tailer berriak egin dira gazteekin jokoaren problematikak, apustuak eta teknologien abusua prebenitzeko alderdiak lantzeko. **Halaber, material interaktiboak diseinatu dira taldeetan eta ikasgeletan** lan egiteko, bai eta genero-indarkeria **eragin dezaketen jokabideen aitzindari izan daitezkeen harreman toxikoak eta jokabideak identifikatzeko hitzaldiak eta prestakuntzak ere.**

Gizarteratzearen eta laneratzearen eremuan parte hartzen duten emakumeen kolektiboarekiko esku-hartzean genero-ikuspegia duen arreta. **Iberdrola España Fundazioarekin** elkarlanean egindako proiektua da, eta Gizakiak Lanbideren laguntzarekin garatzen dituen **orientazio- eta prestakuntza-ildoak** osatzen ditu.

Material horiek, genero-indarkeriarako eta jokorako diagnostikotresna espezifiko berriekin batera, 2019an eta 2020an egindako lanetik abiatuta hobetuak, **aukera emango dute problematika horiek pairatzen dituzten pertsonentzako balorazio- eta tratamendu-prozesuak hobetzeko.**

De las jeringuillas a las tragaperras
Gizakia, fundación heredera de Proyecto Hombre, pone en marcha un programa específico para atender a los adictos al juego y sus familias

- **El Correo egunkarian Joko Patologikoarekin** lotutako arazoak dituzten pertsonen arreta emateari buruzko artikulua. 2020an hasi zen Gizakia proiektu pilotua, **Jokaera, ludopatian zentratua.**

Hala ere, heroinarekin, kokainarekin, alkoholarekin eta ez hainbeste jokoarekin lotutako adikzioen esparruan egiten dugun lanagatik ezagutzen gaituzte. **Eskaria "gero eta handiagoa"** da, eta alderdi batzuetan ez dira hain desberdinak ludopatiaren aldean, eta substantziadun adukzioak ondorioen pisura arte irauten duten jokabideak dira;

- **Madariagaren egoitzako harreraren erreforma amaitzea.** Espazio beroagoa eta erosoagoa lortu duen harrera-espazioaren birdiseinua, **arreta hurbilagoa eskaintzen duena** eta Madariagaren ekitaldi-aretoaren hobekuntza akustikoa barne hartu duena, talde zabalagoak hartu ahal izateko.

Harreraren erreforma espazioari dagokiona baino haratago doa; izan ere, **bat egiten du Bilboko hiru egoitzetarako telefono bidezko arreta-zerbitzuen bateratzearekin** eta harreraren lan egiten duten pertsona-taldearen egokitzapenarekin. Talde horrek kontratatutako langileak hartzen ditu, eta boluntarioen osagarri dira. **Boluntario horiek erakundearen lehen kontaktua eta nortasun-ezaugarria izaten jarraitzen dute Gizakia enpresara lehen aldiz hurbiltzen diren pertsonekin.**

- Nerabeen Arlotik, **Gizakia UNADeko Prebentzio Batzordean parte hartzen du.**

UNADeko Prebentzio Batzordea sortu berri da, Erdoitza Unanue Herrero Psikologoa, Gizakia Fundazioko Nerabeen Arloan eskarmentu handia duena. Mendekotasun-jokabideak prebenitzeko adituak diren profesionalek osatutako lan-taldeko kidea da, genero-ikuspegitik

Azaroaren 2an Luciano Poyato Rocak, **Drogamenpekoei Arreta Emateko Elkarte eta Erakundeen Batasuneko lehendakariak**, Batzorde Iraunkorrak lan-batzordeetako kideen mugimenduari buruz hartutako erabakia helarazi zigun. Erabaki horren bidez, ofizialki **onartu zen Gizakia Prebentzio Batzordean sartzea**

Prebentzio Batzordearen helburua prebentzioarekin lotutako sareko jarrera komunak sortzea da, hainbat dokumentu garatu eta berrikustea, erakundeek esparru komun batetik lan egin ahal izan dezaten, **prebentzioaren arloko jardunaldietan eta/edo jardunbide egokien trukeetan lagundu ahal izan dezaten, lankidetzaren lanaren bidez hazten jarraitzeko.**

- Hainbat atzerapenen ondoren, Simon Bolivar 8ren lokalen agurraren urtea izan da 2020a, **Fundazioaren hainbat programaren egoitza izan baitira 1986az geroztik**. Azken 20 urteetan Fundazioaren **nerabeen arloko egoitza** izan da, eta beste kokapen bat bilatu behar izan da horretarako.

Zailtasun askoren ondoren, 2021ean lokal bat aurkitu zen, eragiketa bideragarri egiteko behar ziren baldintzak (**espazioa, irisgarritasuna, kokapena eta aurrekontua**) bete zitzakeena. **San Inazio auzoko Joan XXIII.a Parrokiako lokalak** dira, ordura arte parrokiako Caritasek hainbat programatarako erabili zituenak. **Eskerrak eman nahi dizkiegu Pastoral Barrutiari, Caritasi eta Gotzaitegiari aldaketa hau ahalbidetzeko erakutsi daberen prestutasunagatik.**

Lokal berriak **Lehendakari Aguirrereren kalean daude, 133 oso ondo komunikatuta, metro eta autobus geltokietatik gertu**. Ia 5 hilabeteko eraberritzea izan da, baina, azkenean, abenduaren 20ko astean, urtarrilaren lehen astean amaitu zen lekualdaketa. Orduz geroztik, **taldea bete-betean ari da lanean egoitza berri honetan**, eta espero dugu harrera ona egitea eta hara joaten diren **familia eta gazteak** Simon Bolivarren aurreko egoitzan bezain ondo hartuta sentitzea.

Aintzatespen-ekitaldia

Amaitzen den etapa bat. Boluntarioak aintzatestea.

Joan den azaroaren 9an, **Gizakia Fundazioan etapa hau amaitu duten boluntario talde bati aitortpena egiteko ekitaldia egin genuen.** Emozioz eta esker onez betetako topaketa izan da, eta hilabete askoren ondoren berriz elkartzeko aukera eman digu. Orogarri gisa, pertsona bakoitzak diploma bat jaso du, bere izena eta boluntarioek azken urteetan egindako txangoetako argazki batzuk inprimatuta dituen, katilu bat, bonboi bakoitzari buruz zerbait berezia adierazten duen esaldi batekin.

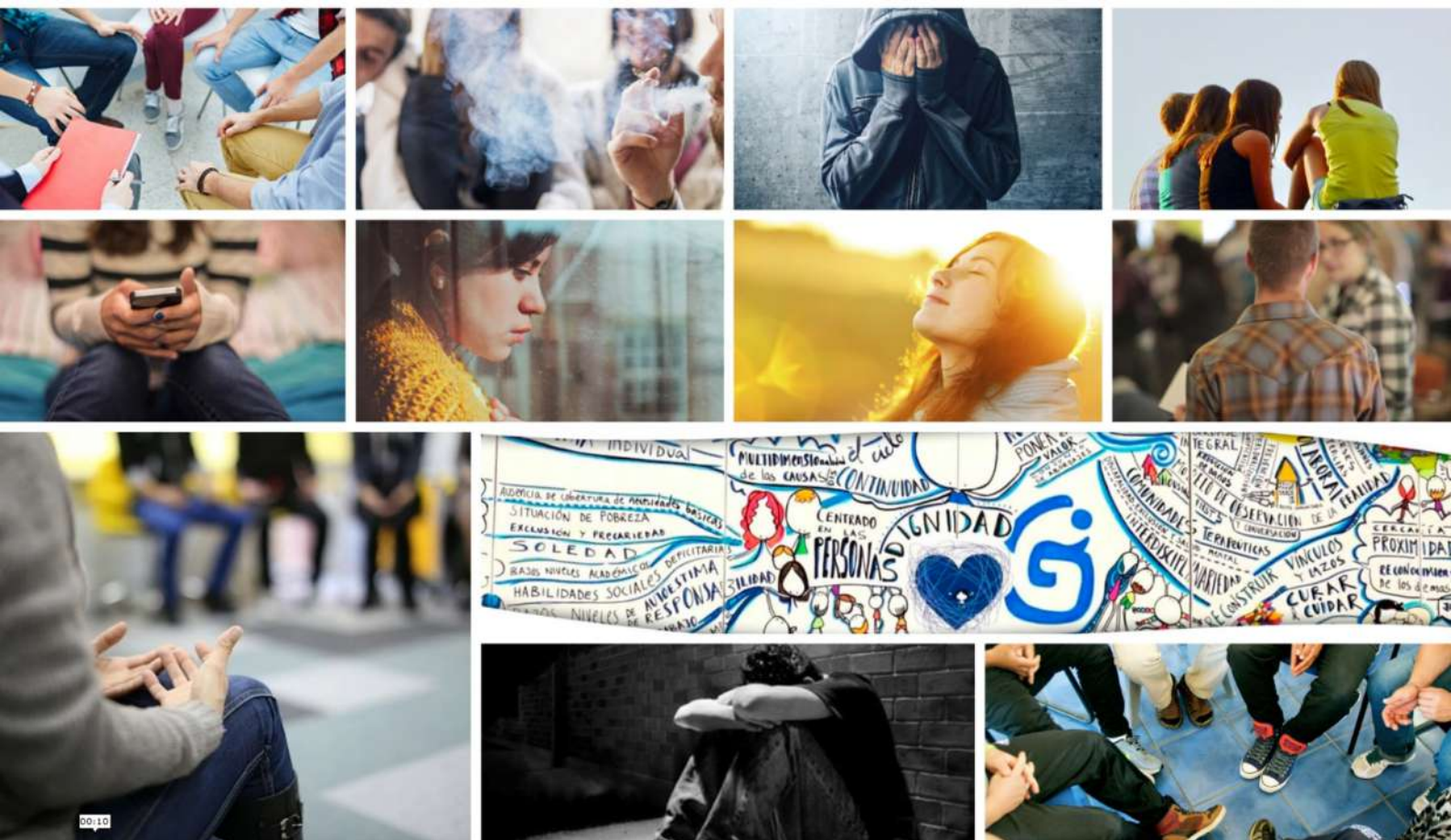
Keinu txiki honekin, Gizakia elkartetik zera esan nahi dizuegu: **eskerrik asko zuen eskuzabaltasunagatik eta, era berean, betebeharrak bat uzten dizuegu: beti gogoratu dezazuela: hau da oraindik zure etxea.**

Ekitaldiarekin bat egin dute Dani de Pablos argazkilariak eta Beñat Urrutia Zuzterrak Taldeko dantzaria.

Eskerrik asko zuen eskuzabaltasunagatik, eta betebeharrak bat uzten dizuegu: gogoan izan beti: hau da oraindik zure etxea

Gizakia
Pertsona bat, etorkizun bat
Una persona, un futuro

www.gizakia.org

Pertsona bat, etorkizun bat
Una persona, un futuro

**Egin zure dohaintza
honen bidez:**

BIZUM 33498

% 45eko kenkari fiskala PFEZn.

Zatoz egiten dugun lana hurbiletik ezagutzera

Madariaga Etorbidea 63,
48014 Bilbo - 94 447 10 33

www.gizakia.org

2021EKO ARRETA-DATUEN BULETINA